

Riksdagens snabbprotokoll

2025/26:89

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 13 mars

Kl. 09.00–10.07

Det justerade protokollet utkommer inom tre veckor eller vid den tidpunkt som talmannen bestämmer. Talare som vill göra anmärkningar mot snabbprotokollet ska anmäla detta senast kl. 12.00 den tredje vardagen efter sammanträdet.

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 20 februari justerades.

§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2025/26:362

Till riksdagen

Interpellation 2025/26:362 Transportmålet och Sveriges klimatinriktning
av Aylin Nouri (S)

Denna interpellation har överlämnats till statsrådet Johan Britz den 9 mars.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 12 mars 2026

Klimat- och näringslivsdepartementet

Johan Britz (L)

Enligt uppdrag

Maria Åhrling

Expeditionschef

§ 3 Anmälan om granskningsrapport

Förste vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till socialutskottet:

RiR 2026:6 LSS – ett kommunalt uppdrag under statens styrning och kontroll

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2025/26:154 till civilutskottet

2025/26:175 till socialförsäkringsutskottet

Skrivelse

2025/26:115 till utrikesutskottet

Redogörelse

2025/26:RR2 till finansutskottet

Motioner

2025/26:3937 till civilutskottet

2025/26:3934 till arbetsmarknadsutskottet

2025/26:3932, 3936, 3939 och 3942 till socialförsäkringsutskottet

§ 5 Svar på interpellation 2025/26:341 om moms på parkeringsplatser

Anf. 1 Finansminister ELISABETH

SVANTESSON (M):

Herr talman! Marie Olsson har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att stoppa införandet av parkeringsmomsen före den 1 oktober 2026.

Frågan är ställd mot bakgrund av att Skatteverket i slutet av september 2025 ändrade sin bedömning av i vilka fall uthyrning av parkeringsplats till lokalhyresgäster, bostadshyresgäster och bostadsrättshavare är undantagen från moms. Följden av detta nya ställningstagande kommer att bli att man behöver ta ut moms på uthyrning av parkeringsplatser om inget görs.

När jag läste ställningstagandet blev jag förvånad. Det riskerar att påverka många familjer runt om i vårt land som är beroende av bilen, detta i en tid då många hårt arbetande människor redan har en tuff ekonomisk situation.

Marie Olsson ställde en interpellation om detta även i november 2025. Jag välkomnar hennes engagemang, eftersom det här är en fråga som berör många bilägare. Det tål att upprepas att detta inte är ett beslut eller initiativ från regeringen utan Skatteverkets egen tolkning av EU-domstolens praxis på momsområdet. När konsekvenserna av ställningstagandet blev tydliga kände jag och vi självklart att något ska göras.

Den ordning vi har i Sverige är att riksdagen stiftar lag och att myndigheter och domstolar tolkar och

tillämpar lagstiftningen. Det regeringen kan göra är att föreslå ändringar i lagstiftningen. Tidöpartierna är överens om att tillsätta en utredning som undersöker förutsättningarna för att ändra lagen så att parkeringsplatserna i fråga undantas från moms och som, om detta inte är möjligt, föreslår andra åtgärder för att väga upp för de ekonomiska konsekvenserna. Förslag till utredningsdirektiv bereds i Regeringskansliet, och vi kommer att återkomma med besked i närtid.

Anf. 2 MARIE OLSSON (S):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka ministern för svaret på min interpellation. Precis som finansministern säger i sitt svar är det inte första gången som vi har diskuterat frågan om parkeringsmomsen i en interpellationsdebatt. Senast skedde det i november förra året. Det har gått fyra månader sedan dess, och frågan är vad som har hänt under de fyra månaderna.

Jag kan ta historien lite kort igen. Precis som finansministern säger kom Skatteverket med det här nya ställningstagandet den 30 september förra året. Där hävdar de att det ska betalas mervärdesskatt, moms, på uthyrning av parkeringsplatser. Skatteverket gick först ut med information om att detta skulle införas den 1 april i år. Sedan sköt de fram det till den 1 oktober i år. Det här är en mervärdesskatt som inte har tagits ut tidigare, utan det blir en ny kostnad för alla som hyr parkeringsplats.

Att kunna undvika den här momsen är komplext. Parkeringsplatsen ska finnas inom samma fastighetskomplex eller i nära anslutning. Hyresgästen ska inte kunna välja bort rätten att hyra parkeringsplats. Parkeringsplatsen ska inte kunna upplåtas mot ersättning i en ekonomisk verksamhet. Alla de tre kraven måste vara uppfyllda.

Det är framför allt det andra villkoret som gör att det i stort sett blir omöjligt att inte ta ut moms. Man kan inte kräva att alla som hyr en bostad också hyr en parkeringsplats, för alla har inte behov av bil. Dessutom är risken överhängande att det inte finns parkeringsplatser så att det räcker till alla och att man därmed inte kan hyra ut till alla.

Herr talman! Vi socialdemokrater har hela tiden framfört att den här momsen kommer att innebära kraftiga kostnadsökningar för många bilägare och att den behöver stoppas före införandet. Runt om i landet är det många som är beroende av bil för att kunna ta sig till jobbet. I en del familjer behöver man två bilar för att både kunna ta sig till jobbet och kunna ta sig till andra aktiviteter.

För alla dem som behöver bil och hyr sin bostad eller bor i en bostadsrätt blir detta en extra straffskatt. Totalt är bedömningen att runt en miljon människor i Sverige kommer att behöva betala moms på sin parkeringsplats om den här momsen införs. För alla de människorna kommer levnadsomkostnaderna att öka.

Dessutom är det så att hyran för en parkeringsplats utgår från marknadspriser. För dem som bor i områden

där det är dyrare att hyra en lägenhet blir det också dyrare att hyra en parkeringsplats. Den här parkeringsmomsen slår alltså fruktansvärt orättvist över landet. För vissa familjer kan det röra sig om några hundralappar per år, för andra flera tusen kronor.

Svaret från ministern är nu att en utredning ska tillsättas. Den är alltså inte tillsatt än. Det har gått mer än fyra månader sedan Skatteverket kom med sitt ställningstagande. Ännu har ingenting hänt, förutom att det sagts att en utredning ska tillsättas.

Det har ju gått att snabbutreda frågor tidigare. Varför väljer regeringen att inte göra en snabbutredning av den här frågan?

Anf. 3 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Jag tackar Marie Olsson för interpellationen om en fråga som är viktig för många. Jag känner att både Marie Olsson och jag står på rimlighetens sida här. Vi står på människors sida, i det här fallet på bilisternas sida; de riskerar att drabbas av någonting väldigt tufft under hösten. Med det sagt är det nog få regeringar som har gjort så mycket för bilister som just den här. Det vet den som kör bil. Vi har halverat drivmedelspriser och gjort mycket annat.

Precis som jag sa i interpellationssvaret – jag sa det också i november – är det självklart en orimlig situation som uppstår för de människor som nu drabbas. Jag tycker att det är orimligt att man ska ta ut moms på parkering vid hyresrätt eller bostadsrätt.

Skillnaden mot i november, när vi hade den förra debatten, är att vi nu har tagit klivet och i närtid kommer att presentera direktiv till en utredning. Det är helt självklart att den orimliga effekt som riskerar att uppstå om vi inte gör någonting inte ska drabba människor. Exakt hur lösningen kommer att se ut får vi återkomma till. Men i grund och botten är det helt självklart att det är fråga om en orimlig situation och en orimlig kostnad som skulle belasta bilägarna. Det tänker jag naturligtvis inte bidra till, och detsamma gäller förstås alla våra Tidöpartier.

Jag tackar för frågan. Det kommer att ske förändringar. Alla som lyssnar eller ser på detta ska veta att man kan fortsätta lita på Tidöpartierna. Vi har stått och står på hårt arbetande människors sida och på bilisternas sida i ett land där man av många skäl är beroende av bilen.

Anf. 4 MARIE OLSSON (S):

Herr talman! Både finansministern och moderata riksdagsledamöter har gjort utspel i sociala medier om att den här parkeringsmomsen ska stoppas, vilket finansministern också säger här i kammaren. Trots det är utredningen ännu inte tillsatt. Det kan inte vara så att finansministern säger en sak här i kammaren och en annan sak i sociala medier. Finansministern är ju finansminister alla dagar på året, precis som vi riksdagsledamöter är riksdagsledamöter alla dagar på året. Ytterst är det finansministern i egenskap av just finansminister som ansvarar för frågan och kan göra

något för att stoppa detta. Det är inte Moderaterna som parti eller enskilda riksdagsledamöter eller medlemmar i Moderaterna som har ansvaret, utan det är finansministern.

När vi socialdemokrater begärde att finansministern skulle komma till utskottet för att diskutera den här frågan valde hon att avstå. I stället skickade hon sin statssekreterare, som kom.

De svar vi fick på hur parkeringsmomsen skulle stoppas var minst sagt otillfredsställande. Svaret var precis som finansministerns i interpellationssvaret att en utredning skulle tillsättas.

På frågan om när den utredningen kommer att vara klar var svaret, hör och häpna: Efter den 1 oktober. Regeringen tillsätter alltså en utredning vars resultat kommer att presenteras efter att momsen redan är införd.

Det stora problemet med det svaret är att detta, utöver de ökade kostnaderna för hyrning av parkeringsplatser som jag redan har lyft fram, kommer att innebära en kraftigt ökad administration för fastighetsägare och bostadsrättsföreningar.

Många av dem är dessutom inte momsregistrerade i dag och behöver momsregistrera sig. De har i dag ingen momspiktig verksamhet. Den ökade administrationen kommer troligtvis också att behövas ta ut i kostnader från hyresgäster eller bostadsrättsägarna.

Först ska alla fastighetsägare och bostadsrättsföreningar som hyr ut parkeringsplatser genomföra allt det arbetet och all administration som följer med det för att införa parkeringsmomsen. Sedan kommer en utredning att vara klar som kanske innebär att det inte ska vara någon moms på parkeringsplatser.

Regeringen har annars kunnat vara väldigt snabb med utredningar och förslag. Frågan är om det inte är en tillräckligt prioriterad fråga för regeringen för att kunna snabbutreda det.

Precis som vi tagit upp tidigare har levnadsomkostnaderna de senaste åren ökat drastiskt, och hushållens marginaler har krympt. Det är oerhört olyckligt att lägga på ytterligare börda och lägga moms på det som tidigare har undantagits. Just därför är det så viktigt att frågan utreds snabbt och blir klar före den 1 oktober för att kunna stoppa införandet.

Min fråga till finansministern blir: Varför är det inte möjligt att snabbutreda och göra klart det innan införandet?

Anf. 5 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Tack återigen för frågan, Marie Olsson!

Marie Olsson kan definitivt lita på att vi arbetar skyndsamt med den här frågan. Det är en viktig fråga för väldigt många människor. Det är en viktig fråga för våra partier. Jag är övertygad om att det är en viktig fråga för de allra flesta partier här i riksdagen. Det kan man absolut känna sig lugn med.

Jag konstaterar också att Skatteverket flyttade fram datumet för när det skulle börja gälla till oktober. Jag styr inte Skatteverket på det sättet, och det vet Marie Olsson. Vi styr lagstiftning. Man kan återigen känna sig lugn med att vi hanterar frågan prioriterat.

Vi kommer att se till att människor inte drabbas på detta orimliga sätt. Det finns en EU-lagstiftning att ta hänsyn till. Nu har Skatteverket gjort en tolkning. Vi får ganska snart se hur det kommer att fortskrida.

Hur ska lagstiftningen se ut? Hur kan den se ut utifrån EU:s gränser? Framför allt: Hur kan vi se till att kompensera eller underlätta för dem som nu har dessa parkeringsplatser så att de inte behöva betala moms?

Om det lät krångligt kan jag bara säga: Vi gör allt vad vi kan för att ändra lagstiftningen så att man inte ska behöva betala moms. Om utredningen skulle visa att det av någon anledning inte skulle gå ska vi självklart se till att de som påverkas av detta inte drabbas av de konsekvenser som Skatteverkets nya tolkning av lagstiftningen skulle kunna få.

Återigen: Moderaterna och alla fyra Tidöpartierna är partier som har gjort mycket för bilisterna. När Socialdemokraterna höjde reduktionsplikten gång efter annan har vi nu valt att sänka den. Man behöver inte tvivla på vilken sida vi står på här. Vi står på både rimlighetens sida och svenska bilisters sida.

Anf. 6 MARIE OLSSON (S):

Herr talman! Om nu regeringen har gjort så mycket för svenska bilägare förstår jag inte riktigt varför man inte kan snabbutreda just den här frågan så att det blir klart innan införandet.

Man behöver agera för svenska bilägare. Det behöver ske nu och inte efter den 1 oktober när momsen redan är införd. Det är en orimlig påläga. Dessutom är det en tolkning av EU-direktivet som verkar vara väldigt snäv. Det finns experter på skatteområdet som redan har påpekat att det är en snäv tolkning.

Sedan måste jag fundera över om alla utspel, som jag har nämnt tidigare, från Moderaterna och finansministern om att stoppa parkeringsmomsen bara är ett spel för gallerierna eller om man verkligen menar allvar med det.

Skulle man mena allvar skulle man stoppa detta innan det införs och inte efter att det redan har införts. Det blir verkligen dubbla budskap på sociala medier och här i kammaren.

Utifrån svaret från finansministern kan jag bara konstatera och beklaga att parkeringsmomsen kommer att införas den 1 oktober. Sedan kan det hända att den tas bort, men den kommer att införas den 1 oktober.

Med parkeringsmomsen är det de som jobbar, pendlar och försöker hålla ihop familjens ekonomi som straffas. Det är jag och finansministern helt överens om.

En uppmaning till finansministern är därför att ta ansvar, hålla sig till de uttalanden som man har gjort på sociala medier och se till att utredningen blir klar

innan införandet den 1 oktober och stoppa straffskatten för bilägare som måste hyra parkeringsplats.

I september är det val. Då kan vi vända utvecklingen och se till att leverera i tid och inte i efterhand i frågor som är viktiga för så många människor. Vanligt folk förtjänar bättre, och Sverige behöver verkligen en ny inriktning.

Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Tack återigen för frågan!

Det blir nästan lite komiskt när jag nu hör socialdemokraten Marie Olsson säga att om man röstar rätt kan det bli skillnad. Jag tror att de allra flesta bilägare i Sverige vet flera saker.

Det första är att regeringen tar ansvar för det som är tufft i Sverige och för att mota kriminalitet. Vi tar ansvar för att se till att ekonomin växer så att människor får mer pengar i plånboken. Vi tar ansvar och har tagit ansvar för att rätta till en helt orimlig politik vad gäller bilar, och det tror jag att även husbilsägare skulle hålla med mig om.

Vi tar ansvar för att Sverige är ett långt och stort land där många är beroende av bilen och där man måste kunna leva och verka överallt. Det är det ansvar vi tar. Jag kommer att ta ansvar även för den här frågan.

Nu vill Marie Olsson måla upp en bild av det kommer att hända någonting den 1 oktober. Hon är väldigt säker på att det kommer att inträffa. Jag tar mitt ansvar. Vi kommer inom kort att tillsätta en utredning.

Vi kommer som jag har sagt – oavsett om jag säger det här, på sociala medier eller var jag än säger det – självklart att ta ansvar för den här frågan. Det är orimligt.

Därför kommer vi naturligtvis se till att bilägare runt om i landet inte kommer att drabbas på det sätt som Marie Olsson nu försöker påvisa den 1 oktober. Det kan Marie Olsson och andra känna sig lugna med.

Man kan känna sig lugn med att så kommer att bli fallet om vi får fortsätta att regera i fyra år till. Det är kanske lite mer tveksamt med de fyra partierna på den andra sidan i just den här frågan.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2025/26:368 om redovisning av budgeteffekter

Anf. 8 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Peder Björk har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att stärka transparensen och redovisningen av de långsiktiga effekterna av den förda politiken, så att det blir möjligt att bedöma konsekvenserna för jobb, välfärd och ekonomisk trygghet.

Regeringen arbetar kontinuerligt med att öka tydligheten och transparensen i redovisningen av

finanspolitiken, men redan i dag redovisas effekter av regeringens ekonomiska politik. Till exempel innehåller budgetpropositionerna bedömningar av långsiktiga effekter på sysselsättningen. Vid förändringar av skatteregler redovisas bedömningar av förslagens samhällsekonomiska effekter i skattepromemorior, lagrådsremisser och propositioner. Dessa bedömningar omfattar bland annat långsiktiga effekter på sysselsättning.

Anf. 9 PEDER BJÖRK (S):

Herr talman! Jag tycker att det är sorgligt att höra hur en moderat finansminister så lättvindigt viftar bort min fråga i interpellationen och därmed faktiskt också Finanspolitiska rådets kritik.

Finanspolitiska rådet är regeringens egen expertmyndighet, och dess uppdrag är att granska regeringens ekonomiska politik och att värna det finanspolitiska ramverket. I årets rapport, som handlar om statens budget för 2026, riktar rådet den skarpaste kritik det någonsin har riktat mot någon regering – alltså någonsin!

Finanspolitiska rådet pekar bland annat på att budgeten riskerar att leda till det största underskottet på 30 år, bortsett från pandemiåret, med minus 167 miljarder kronor. Regeringen motiverar budgeten med konjunkturskäl, men enligt rådet redovisar man inte vilka effekter åtgärderna faktiskt får på den svenska ekonomin.

Regeringen genomför också stora skattesänkningar, medan ökande försvarsutgifter enligt rådet inte finansieras fullt ut. Regeringen lånar alltså till skattesänkningar för höginkomsttagare. Rådet varnar även för att regeringens politik riskerar att öka klyftorna och bidra till ökande barnfattigdom.

När finansministern för några veckor sedan kommenterade kritiken sa hon att hon är stolt över den ekonomiska politik som den här SD-regeringen för. Precis som i svaret på min interpellation lyser all form av ödmjukhet eller självvrannskan helt och hållet med sin frånvaro.

Det här kommer från en finansminister som många gånger under den här mandatperioden har sagt att vändningen i ekonomin är nära. Av respekt för finansministern – jag vill inte genera henne – låter jag bli att redovisa antalet gånger hon faktiskt har sagt detta.

Alldeles nyligen, herr talman, sa också finansministern att svensk ekonomi är Trumpsäkrad – väldigt kaxigt, måste jag säga! Och sedan, i förrgår, justerades prognosen för svensk bnp återigen ned av finansministern. Det är en prognos som enligt ekonomiska bedömare snart behöver kastas i papperskorgen.

Herr talman! Nu när prognoserna ständigt får justeras nedåt och regeringens egen expertmyndighet riktar sin skarpaste kritik någonsin är jag nyfiken på om finansministern ändå fortfarande är nöjd med och stolt över sin ekonomiska politik.

Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Man skulle kunna tro att Peder Björk och Socialdemokraterna har vitt skilda synsätt på finanspolitiken och på den budget som är lagd.

Man skulle kunna tro att Socialdemokraterna, som har sagt ja till växande försvarsutgifter, sagt ja till ökad infrastruktur, som den här regeringen investerar i, och sagt ja till att bygga ut rättsväsen, polis och kriminalvård ändå inte står bakom detta. Men vad jag har förstått gör man det.

Försöker Peder Björk måla upp en bild av att Socialdemokraterna inte står bakom det underskott som vi kommer att ha det här året, som till lite mer än hälften kommer att bero på Ukraina och försvarsutgifter? Det är den enda slutsats man kan dra av det här politiska spelet, där man sätter sig på läktaren och inte står upp för sin egen politik.

Ja, jag är stolt över det vi gör. Jag är stolt över att jag är den finansminister som har fördubblat försvarsanslagen på de här åren. Jag är stolt över att vi har fått ihop åtta partier i Sveriges riksdag som bygger ett starkt försvar. Vi är överens om att under en kort tid lånefinansiera för att sedan permanent finansiera detta. Det är jag glad att vi är överens om.

Det är mot detta Finanspolitiska rådets kritik främst riktas. Rådet tycker inte att vi skulle ha lånefinansierat tillfälligt utan i stället hitta permanent finansiering nu. Jag tror att Peder Björk får läsa igenom Finanspolitiska rådets rapport lite bättre.

Sedan finns det absolut skillnader i vår politik. Jag har till exempel fått vara med och sänka skatten tre år i rad för hårt arbetande människor. Jag ser nu till att den 1 april sänka momsens på mat så att maten blir billigare. Den här regeringen sänker också förskoleavgiften och mycket annat.

Varför gör vi det här? Vi gör det för att få fart på ekonomin, såklart. Men vi gör också de här investeringarna för att bygga Sverige rikare och tryggare. Så ja, jag är glad för att vi har stöttat människor på det sättet.

Det finns också en poäng i att lyfta att den här regeringen gör precis på samma sätt som den förra när det gäller redovisning av olika delar och effekter. Problemet är väl bara att Peder Björk inte alltid gillar allt det som vi gör. Att vi har sänkt skatten för vanliga människor tre år i rad är ju inte något som Socialdemokraterna alltid gillar. Här i Stockholm höjer man hellre skatten, till exempel.

Redovisningen sker alltså precis som tidigare. Jag skulle nog ändå vilja säga att vi i Sverige är väldigt öppna och transparenta jämfört med hur det är i många andra länder. Det gäller regeringar oavsett färg, och det är helt rätt. Vi tar fram effekter och konsekvensanalyser för våra beslut.

En sådan effekt är att en barnfamilj i år kommer att ha ungefär 5 000 mer i månaden att leva på jämfört med 2022. Först bekämpade vi inflationen. Vi såg till att stötta hushållen med sänkta skatter på olika sätt. Men vi har också till exempel sett till att människor

som har bostadsbidrag nu får ett högre tak och ett större bidrag.

Det handlar om att stötta dem som har det tuffast men också om att se till att alla de hårt arbetande svenskar som har haft det tufft under de här åren får kompensation.

Därför, herr talman, är jag stolt. Jag skäms inte för den budget som vi har lagt.

Jag tycker ändå att det här är märkligt. Är det försvarsutgifterna som Peder Björk vill minska? Är det infrastruktursatsningarna? Socialdemokraternas budget ser i princip likadan ut vad gäller underskott. Man ligger 5 miljarder under, och både Peder Björk och jag, som kan räkna, vet att det är i princip samma sak. Så ja, jag är stolt.

När det gäller tillväxten är jag jätteglad för att vi kommer att ha tillväxt det här året. Nu får alla länder i Europa skruva ned sina tillväxtprognoser tillfälligt därför att vi inte vet hur utvecklingen i Mellanöstern kommer att se ut. Men Sverige har en stark ekonomi, och vi kan se till att ha starka skyddsvallar och skydda svenska hushåll.

Anf. 11 PEDER BJÖRK (S):

Herr talman! Det är ganska talande att finansministern både börjar och avslutar sitt inlägg med att attackera socialdemokratisk politik i stället för att prata om sin egen regering.

Jag förstår det, för kritiken från Finanspolitiska rådet är besvärande på så många sätt. Inte minst måste det vara särskilt besvärande för en moderat finansminister att få den här kritiken.

Låt mig vara tydlig. Det här handlar inte om att vi är oense om stödet till Ukraina eller att vi för den delen är oense om stödet till försvaret.

Det är inte heller så att Finanspolitiska rådet bara riktar kritik mot detta, utan en stor del av kritiken handlar om att den här regeringen har gjort en annan prioritering. Det handlar om att regeringen har valt att prioritera att sänka skatterna, inte minst för dem som har de allra högsta inkomsterna, i stället för att använda det utrymmet till att göra prioriteringar av annat slag, exempelvis att fullt ut finansiera försvarssatsningarna.

Kritiken stannar inte bara vid detta, utan den handlar också om jobbskatteavdraget, som den här SD-regeringen alltid är så stolt över. Rådet säger att det har minimal, om ens någon, effekt på exempelvis sysselsättningen.

Det leder över till den del av rådets kritik som handlar om att regeringen inte ens kan visa på vilka effekter den förda politiken får på svensk bnp. Det är det som är själva kärnan i kritiken: prioriteringen, och att politiken inte får de effekter som regeringen påstår att den ska få.

Herr talman! Det är tre saker i svensk ekonomi som tydligt sticker ut. Först och främst handlar det om massarbetslöshet. Sverige har en av de högsta nivåerna av arbetslöshet i Europa. Tillväxten har de senaste åren varit historiskt svag. Svensk ekonomi har utvecklats

sämre än i många jämförbara länder, långt under den potential som finns. Det är rekord i antal konkurser.

Samtidigt har finansministern länge sagt att vändningen är nära. Men människor som förlorar jobbet eller företag som tvingas stänga sin verksamhet har inte sett den här vändningen.

I det läget blir regeringens prioriteringar helt avgörande och i det här fallet också väldigt avslöjande. SD-regeringen har ju valt att prioritera stora skattesänkningar för dem med högst inkomster. Samtidigt har man kraftigt försämrat a-kassan, gjort medicinen dyrare, vägrat betala ut elstöd trots skyhöga elräkningar och skurit ned i välfärden – bara för att nämna några saker, herr talman.

Vi socialdemokrater har valt en annan väg. I vårt socialdemokratiska budgetförslag föreslår vi bland annat bättre ekonomiska villkor för barnfamiljer, exempelvis genom höjt barnbidrag, avskaffat karensavdrag, investeringar i jobb och utbildning, stärkta resurser till välfärden och investeringar i infrastruktur och klimatomställning.

Herr talman! Nio av tio svenskar skulle få mer i plånboken med Socialdemokraternas politik än med SD-regeringens politik. Det är faktiskt en helt annan riktning. Det om något är en politik för jobb, tillväxt och ekonomisk trygghet.

Anf. 12 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Den tid vi lever i är minst sagt turbulent och har så varit under en längre tid. Ända sedan pandemin har vi tillsammans med många andra länder kämpat på olika sätt. Människor har kämpat med både hälsa och ekonomi. Vi har ett krig i vårt närområde. Vi har haft väldigt hög inflation. Just nu har vi också en amerikansk administration som är väldigt oförutsägbart och påverkar oss på olika sätt.

I ett sådant läge är det självklart att ta ansvar – ta ansvar för den ekonomiska politiken här och nu men också för att svensk ekonomi ska växa på sikt. Ekonomin måste bli större så att vi kan göra allt vi behöver under åren framöver och lämna över ett bättre Sverige till framtida generationer.

När vi tillträdde, herr talman, ärvde vi en inflation som var tvåsiffrig. Vi hade en tillväxttakt som var bland de lägsta i EU. För mig har det varit otroligt viktigt och prioriterat att jobba efter en tydlig plan. Den första delen var att pressa ned och bekämpa den höga inflationen. Nu ligger den lågt, herr talman, vilket är väldigt bra. Vi vet vad hög inflation gör för människor. Man får mindre för sina pengar. Boendekostnader, räntor och annat blir också väldigt höga och gör det tufft.

Inflationen var alltså det ena. Den är bekämpad nu.

Den andra delen som var viktig och som jag jobbat med från dag ett handlar om tillväxt: att få igång hjulen på kort sikt men också att få ekonomin att växa. Det gör vi nu steg för steg. I år räknar kommissionen med att Sverige kommer att ha en av de högsta tillväxttakterna i EU. Vad beror då det på? Jo, den

förda politiken. Våra stora investeringar – 6 procent av bnp i år – gör Sverige till ett av de länder i EU som gör störst investeringar. De investeringarna renderar jobb: nya arbetstillfällen och mer jobb för småföretagare. Det är en väldigt viktig del av politiken att investera för framtiden.

Här och nu då? Lågkonjunkturen förlängdes ju på grund av Trumps besked under förra våren, men de sex senaste kvartalen har vi sett att hushållen faktiskt ökar konsumtionen igen. Det är bra. Jag tror och hoppas att Peder Björk vill Sverige och svensk ekonomi väl, och vi vet att lågkonjunkturen just nu till stor del orsakas av låg inhemsk efterfrågan.

Det är därför vi har lagt fram en budget som är expansiv. Den innehåller en hel del skattesänkningar. Ungefär hälften är tillfälliga, hälften permanenta. Till exempel sänks matmomsen den 1 april, vilket kommer att göra maten billigare. Jag vet inte om Peder Björk någonsin har föreslagit detta eller fått igenom den politiken. Vi ser också till att sänka skatten för alla. Det är viktigt att påpeka, även om en del partier inte riktigt vill erkänna det.

Steg för steg gör vi så att människor kan känna sig trygga med att våga satsa framåt. Det är det som kommer att kunna bryta lågkonjunkturen. När människor vågar satsa – kanske vågar och kan gå på restaurang, gå med barnen på bio eller vad det nu kan vara – ger det också jobb.

Många mindre företag i service- och tjänstenäringssektorn har haft det tufft eftersom många har hållit tillbaka sin konsumtion. Om hjulen ska snurra ska man alltså se till att människor får mer pengar i plånboken.

Apropå det Peder Björk sa om nio av tio svenskar: Tittar man på köpkraften ser man att det inte alls är så. Socialdemokraterna räknar till exempel inte med bankskatten på 12–13 miljarder. Den ska liksom inte betalas av någon.

Man kan göra mycket med statistik. Jag kommer alltid att vara transparent med vad jag gör och varför jag gör det. För min del handlar det om att fortsätta göra det som jag tror är rätt: att stärka människor som arbetar.

Jobbskatteavdraget kan man tycka mycket om, men hela poängen nu är att den som har jobbat under åren med hög inflation inte har haft någon annan kompensation. Att både ha rätt reformer strukturellt och dessutom stärka människors plånböcker är alltså rätt politik nu.

Anf. 13 PEDER BJÖRK (S):

Herr talman! Jag tycker att finansministern senaste inlägg var väldigt talande för den här regeringens ekonomiska politik. Man pratar gärna om historien. Man tycker alltid att det är någon annans fel när regeringens ekonomiska politik inte fungerar. När det var som tuffast de senaste två åren hade man heller inget som helst intresse av att stötta de hushåll som hade det allra tuffast.

Herr talman! Regeringen saknar uppenbarligen helt förmåga att förstå utvecklingen i svensk ekonomi. Härnäst tvingades finansministern återigen erkänna att hon hade missbedömt tillväxten i Sverige. Under hela mandatperioden har regeringen bedrivit en bakvänd konjunkturpolitik. Man har bränt alla pengar, och trots detta är det vanligt folk som hela tiden får stå tillbaka. Vi har massarbetslöshet, och nu erkänner finansministern ännu en gång att hon som sagt har missbedömt den svenska tillväxten.

Vi socialdemokrater har tidigare krävt att regeringen tar fram en skyddsplan för svensk ekonomi. I stället säger finansministern – en aning slapp, måste jag säga – att ekonomin är Trumpsäkrad. Varenda svensk vet ju att den inte är det. Sverige är starkt beroende av det som händer i vår omvärld.

Regeringen säger att ekonomin snart vänder, samtidigt som arbetslösheten är hög, konkurserna ökar och tillväxten är svag. Då räcker det inte att bara gå omkring och hoppas och sedan skylla på att det är någon annans fel att det inte går som man har tänkt.

En regering som på riktigt tar ansvar i en orolig tid, herr talman, planerar för det värsta och hoppas på det bästa. Den här regeringen gör precis tvärtom. Sverige behöver helt klart en ny riktning.

Anf. 14 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Jag skulle kanske rekommendera Peder Björk att prata med sin partiledare. Hon brukar nämna nationalekonomins första grundsten, som handlar om konjunkturpolitik. Syftet med att ha ett ramverk är att vi ska ha ordning på våra finanser. Vi har i dag en statsskuld som är lägre än när Magdalena Andersson slutade som finansminister. Det är bara att gå tillbaka och kolla hur det såg ut 2021.

Min poäng är att vi har detta ramverk just för att kunna stötta i svåra tider. Det är det som skiljer Sverige från många andra länder – och det är vi också överens om: Vi sparar i bättre tider för att ha resurser i sämre tider. Vi har nu både krig i vårt närområde, i Ukraina, och stora militära utgifter framför oss. Att då använda styrkan i våra offentliga finanser är helt rimligt. Det tycker ju Socialdemokraterna också, eftersom ni står bakom allt detta.

Peder Björks sätt att uttrycka sig förvånar mig. Han tycker att jag är nonchalant, eller vilket uttryck han nu använde. Ärligt talat: Vi har exakt samma underskott. Man har ju underskott i lågkonjunktur. Dessutom handlar den största delen om Ukraina och försvaret. Jag kommer aldrig att skämmas för att jag är med och bidrar till det.

Regeringens politik fungerar. Vi kommer nu att ha en högre tillväxt än många andra länder. Det beror på finanspolitiken. Så är fallet. Det är också nu som statsskulden är låg.

Socialdemokraterna vill måla upp en mörk bild av svensk ekonomi. Vi har våra utmaningar, och vi är jätteberoende av det som händer runt om. Det är

alldeles självklart. Just därför ska vi fortsätta värna om att ha statsfinansier i världsklass.

När det blåser runt om med kris eller krig kan vi ändå stå starka. Det kan vi göra eftersom vi håller ordning och reda. Och en sak kan man vara alldeles säker på: Vill man att ekonomin ska växa och att människor ska få det bättre ska man inte göra som Socialdemokraterna och höja skatten på arbete och företagande. Det kommer inte att leda till ett starkare, tryggare och rikare Sverige.

Trevlig helg!

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2025/26:279 om regeringens stöd till folkets resning mot regimen i Iran

Anf. 15 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr talman! Daniel Riazat har frågat mig vad jag avser att göra för att stötta folkets resning mot regimen i Iran och på vilket sätt jag och regeringen har varit engagerad i frågan om Iran sedan regimen nedslag mot "Kvinna, liv, frihet"-protesterna.

Låt mig inleda med att understryka att regeringen ser mycket allvarigt på utvecklingen i Iran och den betydande risk som finns för fortsatt eskalation i regionen. Situationen är snabbt föränderlig och har stora konsekvenser för Irans befolkning. Sveriges regering står bakom det iranska folkets modiga och långvariga kamp för att mänskliga fri- och rättigheter, inklusive yttrande- och mötesfrihet, ska respekteras av de iranska myndigheterna.

Situationen för de mänskliga rättigheterna i Iran har länge varit mycket allvarig. Detta gäller inte minst för kvinnor och flickor och för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter. Regeringen har kontinuerligt – enskilt, inom EU och tillsammans med likasinnade – sett över hur vi på bästa sätt kan stötta den iranska befolkningens rättmätiga krav på åtnjutande av sina mänskliga rättigheter.

Framtiden för Iran måste avgöras av landets befolkning. Det är just därför det är avgörande att människor tillåts fritt uttrycka sina åsikter och att befolkningens legitima krav höras. I detta syfte har regeringen bland annat beslutat om 10 miljoner kronor till stöd för människorättsförsvarare, demokratiförespråkare och aktörer som verkar för ökad yttrandefrihet i Iran. Sverige kommer att fortsätta stötta det iranska folket i deras kamp för att mänskliga fri- och rättigheter ska respekteras.

Anf. 16 DANIEL RIAZAT (-):

Herr talman! Jag vill börja mitt anförande med att ta upp faktumet att det nu har gått två månader sedan jag ställde min interpellation. Det föreslagna debattdatumet planerades in till den 24 april, vilket hade varit tre och en halv månad efter att jag hade ställt

min interpellation. Men när jag meddelade att jag kommer att göra en KU-anmälan gentemot ministern fick jag dagen efter ett mejl om att debatten skulle bli av i dag.

Det blir lite svårt att säga tack för debatten i dag. Jag vill snarare säga att jag skulle uppskatta om statsråden kunde följa regelverken i riksdagen när det gäller svar på interpellationer. Det är inte första gången man bryter mot reglerna mot mig. Senast jag ställde en interpellation till utrikesministern dröjde det också tre månader. Många ledamöter som hade ställt frågor flera veckor efter mig fick svar på sina frågor före mig. Jag hoppas att detta inte upprepas.

Till själva frågan.

Eftersom jag ställde frågan för två månader sedan har det hunnit hända en del saker i Iran och i regionen generellt. Jag tänkte dela upp mitt anförande i två delar. Den ena delen kommer att handla om regimen och det som hände i december och januari, och den andra delen kommer att handla om det som händer i dag i Iran.

Sedan den brutala fundamentalistregimen tog över statsmakten 1979 efter att ha kuppatt en folklig revolution mot den dåvarande diktatorn, en kung, har folket blivit utsatt för handlingar i form av förföljelse, tortyr, fängslanden och avrättningar. Det kan inte kallas för något annat än barbari. Därtill har statsmakten genom en massiv ekonomisk korruption, kvotering i samhällets alla sektorer för regimtrogna och stölder från statskassan bidragit till att försämra ekonomin för en stor majoritet av befolkningen.

De sanktioner som västvärlden har riktat mot Iran har främst drabbat folket. Det har också påverkat ekonomin på ett felaktigt sätt, men grundorsaken till de ekonomiska problemen är regimen ansvarig för.

Utöver detta har de allvarliga kränkningarna av mänskliga rättigheter, bland annat gentemot kvinnor samt etniska och religiösa minoriteter, varit påtagliga. Ingen har gått säker. Fackliga grupper har blivit attackerade, och fackliga ledare har blivit avrättade. När folket reste sig mot regimen under parollen ”kvinna, liv, frihet” häromåret var det de största protesterna på flera decennier. Men regimen slog ned dem med brutalitet och hänsynslöshet.

Den här gången samlades en ännu större grupp av människor på gator och torg runt om i hela Iran. Från Baluchistan och Teheran till Kurdistan och andra delar av Iran gick människor och ställde sig bokstavligen framför krigsammunition.

Siffrorna kan diskuteras. Det talas om alltifrån 6 000 dödsfall till 50 000 dödsfall. 6 000 dödsfall är 6 000 för många, och 50 000 dödsfall är 50 000 för många.

Jag undrar var den svenska regeringen under alla dessa har varit i sitt stöd till folket. Till vilka kommer de 10 miljonerna, som den svenska regeringen har pratat om, att gå? Varför stöttar inte den svenska regeringen initiativ för att till exempel säkra internet för befolkningen, som just nu är utan internet? På vilket sätt kommer den svenska regeringen att hjälpa

människorättskämpar som kämpar för ett fritt Iran även här i Sverige?

Anf. 17 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD):

Herr talman! Just nu genomför USA och Israel en humanitär intervention i Iran som många hoppas kommer att leda till ett regimskifte. Utfallet är oklart men det är viktigt att folkrätten inte blir ett skydd för massövergrepp. Mullornas regim har mördat tiotusentals iranier de senaste veckorna för att hålla sitt grepp om makten. Nu får det iranska folket det stöd de behöver för att slå tillbaka mot förtryckarna.

När vi står inför ett historiskt vägskäl där det är tydligt att demokratiska värderingar står mot islamistiska värderingar är det viktigt att Sveriges regering står på rätt sida om historien. Det får inte råda några tvivel om att Sverige står på de förtrycktas sida och mot islamismen.

De flesta iranier ser mullorna som ockupanter, och militärt bistånd från USA och Israel i form av ett angrepp mot regimen centrum är den hjälp som det iranska folket behöver för att störta denna fruktansvärda regim. Det var just en sådan militär insats som 1999 stoppade en etnisk rensning av kosovoalbaner och så småningom ledde till Slobodan Miloševićs fall.

Då kallades det för en humanitär intervention, och nu genomförs en sådan humanitär intervention i Iran. Det är viktigt att Sverige åtminstone i ord stöder denna intervention. Sverige måste vara tydligt i sitt stöd för det iranska folkets rätt till frihet, vilket endast kan förverkligas genom regimskifte.

Herr talman! Nu när regimen i Iran är pressad är sannolikheten stor att mullornas regim börjar angripa diverse mål i Sverige, men också i resten av Europa, i ren desperation för att tysta de hundratusentals exiliranier som har valt att stödja sina landsmän i Iran.

Vi vet att regimen i Iran samarbetar med gängkriminella i Sverige för att eliminera olika aktörer som mullornas regim ser som ett hot. Foxtrotnätverkets ledare lever ju i Iran och skyddas av mullornas regim.

I går kom en nyhet om att Iranexperten Arvin Khoshnood utsatts för ett mordförsök av gängkriminella i Sverige. Han lever nu på hemlig ort. Att Iran skulle använda gängkriminella för att skada svenska medborgare är inte någonting som eventuellt kan hända, utan det händer och det drabbar hederliga människor endast på grund av att de uttryckt kritik mot en fruktansvärd regim i Iran. Det händer i dag.

Jag har känt Arvin sedan han var 16 år. Det är en hederlig person som har byggt upp ett liv i Malmö och bildat familj. Både han och hans fru jobbar och bidrar till samhället. Men han står också upp för demokratin. Och därför lever han nu på hemlig ort och har fått avbryta hela sitt liv. Hans liv är hotat av den här regimen i Iran, trots att han lever i Sverige.

Jag har vetat om dessa händelser ett tag, men jag är fortfarande chockad. Jag har alltid utgått ifrån att vi i Sverige har kunnat kritisera diktaturer. Men mullornas

regim verkar kunna tysta svenska medborgare genom hot och terror. Arvin Khoshnood har behövt vara tyst ett tag för att skydda sin familj här i Sverige. Det är oacceptabelt att det behöver vara på det sättet.

Jag vill gärna veta vad regeringen avser att göra för att skydda iranska dissidenter och andra måltavlor för mullornas regim som befinner sig här i Sverige?

Anf. 18 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr talman! Vi ser en mycket allvarlig händelseutveckling i Iran och en farlig spridning i den bredare regionen. Iran bär ett stort ansvar för den negativa utvecklingen och för säkerhetsrisker också i väst.

Regeringen har fördömt Irans attacker mot grannländer i Mellanöstern, och ytterligare regional eskalering måste undvikas. Situationen håller alltmer på att utvecklas till ett regionalt storkrig, vars konsekvenser på kort och lång sikt är mycket svåra att överblicka.

Hos många väcks nu förhoppningar om att detta ska kunna leda till ett mer demokratiskt Iran som lever i fred med grannar och omvärld. Samtidigt finns det betydande risker, som i värsta fall riskerar att leda till ökad regional instabilitet och kaos.

Sverige har under lång tid stått upp för det iranska folkets rättmätiga krav på respekt för mänskliga fri- och rättigheter. I detta ingår givetvis rätten att fritt uttrycka sina åsikter. Tillsammans med EU ser vi kontinuerligt över våra möjligheter att upprätthålla trycket på den iranska regimen. Ett viktigt steg var när EU den 19 februari beslutade att lista Irans islamiska revolutionsgarde, IRGC, under EU:s sanktionsregim mot terrorism. Det har Sverige länge arbetat för. Det föregicks också av beslut om nya listningar av personer och enheter som varit inblandade i repressionen på olika sätt.

Ett annat exempel är att EU:s Iranpolitik skärptes kraftigt, bland annat med utökade sanktioner, efter repressionen av protesterna som följde på Mahsa Aminis död 2022.

Regeringen har tydligt fördömt det omfattande dödliga våld som riktats mot fredliga demonstranter och de storskaliga godtyckliga gripanden som följt i repressionens spår. Den iranska regimens skyldighet att respektera det iranska folkets rätt till yttrande- och mötesfrihet inklusive tillgång till information och internet underströks också när vi kallade upp Irans ambassadör den 14 januari. Sverige har även framfört det i multilaterala forum.

Var har regeringen varit? Det frågar interpellanten. Vi har i alla fall inte varit i Iran i slöja. Utöver allt det jag har redogjort för har vi kallat upp Irans ambassadör till UD ytterligare en gång, den 4 mars. Och vi verkar för ytterligare EU-sanktioner, bland annat under den särskilda regimen med anledning av MR-situationen i Iran. 19 listningar av 16 individer och 3 entiteter väntas antas vid FAC på måndag. Vi är också

medförslagställare till Bahrains säkerhetsrådsresolution om Iran.

Som jag sa i mitt första svar har vi också beslutat om ytterligare stöd till demokrati- och yttrandefrihetskämpar. Det distribueras via Sida. Men vi kan inte gå in i detalj på till vilka det går, eftersom det är mycket känsligt och också kan medföra risker för mottagarna. Men jag är av den bestämda uppfattningen att fler EU-länder borde stötta på det sätt som vi gör och har gjort.

Slutligen vill jag förtydliga att den här debattiden erbjöds initialt för denna debatt. Men tanken var att denna interpellationsdebatt skulle slås samman med en annan med liknande frågeställning. Eftersom den andra interpellanten inte kunde föreslog vi ett framtida datum. Men jag är glad att vi i alla fall kan ha den här debatten här i dag.

Anf. 19 DANIEL RIAZAT (-):

Herr talman! Jag ska börja med att kommentera ledamoten Nima Gholam Ali Pours inlägg från talarstolen. Det är mycket riktigt, som jag själv också har sagt här i talarstolen tidigare, en brutal regim som massmördar och avrättar sin befolkning och som förföljer iranier utomlands. Men jag vill inte under några som helst omständigheter förknippas med en ledamot som deltar i protester där man skriker ”Död åt vänstermänniskor” och ”Död åt människor som säger jin, jiyān, azadi”, som betyder kvinna, liv, frihet. Det är nämligen den sortens demonstrationer Nima Gholam Ali Pour deltar i. Jag vill inte över huvud taget förknippas med den sortens fascistiska krafter, som nu också försöker kupa protesterna mot den iranska regimen.

Med det sagt övergår jag till ministerns svar.

Det är jättebra om man stöttar demokratikämpar i Iran. Jag förstår att det är känsligt och att man inte alltid kan gå ut med exakt vilka det handlar om, eftersom det pågår repression på högsta nivå. Men det är ändå viktigt att riksdagen kan kontrollera den här typen av frågor. En människas demokratikämpar kan nämligen vara en annan människas förtryckare.

För att kunna veta att den här sortens pengar går till rätt, demokratiska organ eller individer, som till exempel inte springer ärenden åt Donald Trump eller Netanyahu som själva har väldigt mycket blod på sina händer, behöver man helt enkelt få veta vad kraven är och hur det har beslutats att de här pengarna ska distribueras.

Jag fick inte heller något svar på frågan om internet. Det är en väldigt viktig fråga för folket i Iran. Vi vet att svenska företag har hjälpt regimen med att avlyssna befolkningen och att ha olika typer av repressiva metoder även digitalt. Det har jag också talat om i den här talarstolen tidigare. Varför kan inte den svenska regeringen och svenska företag ta initiativ till att i stället hjälpa folket i deras kamp genom att låta dem ha fritt internet? Det är möjligt med dagens mycket moderna teknologi, som Sverige också besitter.

Den här frågan handlar för mig delvis om en regim som massavrättar och förföljer människor. Men regimen har också utsatt folket för en ekonomisk situation som innebär att man egentligen inte längre har vare sig en arbetarklass eller en medelklass. En stor andel av folket är i dag underklass på grund av den grova inflationen, vilken som sagt beror på både den enorma korruptionen och sanktionerna.

Jag är också här för att prata om det som händer just nu. Utrikesministern fördömde enbart Iran i det här fallet. Jag menar att den enda vägen för oss som står upp för demokrati är att både fördöma den iranska regimen för dess brutalitet och kraftigt ta avstånd från de illegala anfall som sker, främst mot civilbefolkningen. 95 procent av dem som hittills har dött i Iran under Israels och USA:s illegala bombningar de senaste veckorna har varit civila mål.

Visst vaknade jag, som en iranier som har fått fly mitt land, upp med ett leende på morgonen när jag hörde att Khamenei var död. Men jag vaknar inte upp med ett leende utan gråter när jag hör att omvärlden accepterar ett illegalt anfallskrig som främst drabbar civila människor.

Man måste kunna hålla flera saker i luften samtidigt. Jag hör inte utrikesministern göra det. Därför undrar jag helt enkelt: Hur ser utrikesministern på de illegala anfall som har skett? Jag vet ju vad regeringen tycker om Irans bombningar.

Anf. 20 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD):

Herr talman! Ett område där Sverige kan påverka är regeringens befogenhet att bestämma vem Sverige samtalat med och vem Sverige ser som det iranska folkets representant. Det är positivt att den islamiska republikens viktigaste väpnade styrka, Islamiska revolutionsgardet, har terrorlistats. Det har alla partier i riksdagen välkomnat.

Samtidigt får den islamiska republiken ha kvar sin ambassad i Sverige. Det är motsägelsefullt. IRGC genomsyrar den iranska staten. Om IRGC är terrorister är mullornas regim en terrorregim. Sverige borde inte ha dialog med en terrorregim.

Till detta kan tilläggas att den iranska regimens ambassad möjliggör för terrorism och spionage i Sverige. Det är inte ett orimligt krav att regimens ambassad borde stängas, med tanke på att regimen hotar vissa människors liv i Sverige. Jag uppmanar utrikesministern igen: Stäng denna terrorregims ambassad!

Herr talman! Det finns ett starkt stöd bland iranier för kronprinsen Reza Pahlavi. Utrikesministerns partikollegor i Moderata ungdomsförbundet har erkänt detta och uppmanar den svenska regeringen att formellt inleda dialog med och erkänna kronprinsen Reza Pahlavi som den legitima samlande oppositionsledaren för ett framtida demokratiskt Iran. Samtidigt meddelade vice statsminister Ebba Busch under frågestunden den 5 mars att hon är beredd att träffa kronprins Reza Pahlavi.

Jag undrar om utrikesministern liksom vice statsministern kan tänka sig att träffa kronprins Reza Pahlavi för att inleda en dialog.

Anf. 21 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr talman! Till att börja med är det Irans befolkning som ska besluta om sin egen framtid – det är inte Sverige som ska göra det. Däremot ska vi naturligtvis stötta Irans befolkning så att de tillåts att fritt uttrycka sina åsikter och landet kan utvecklas till en demokrati.

Regeringen beslutade som sagt den 5 februari om 10 miljoner kronor till stöd för just människorättsförsvarare, demokratiförespråkare och aktörer som verkar för ökad yttrandefrihet i Iran. Fler borde som sagt göra som vi.

När det gäller interpellantens fråga om internet har Sverige genom Freedom Online Coalition tillsammans med 26 andra likasinnade gjort ett specifikt uttalande om internetnedstängningarna, där man tydligt betonade de allvarliga följderna. I uttalandet påminde man också om Irans internationella åtaganden avseende yttrande- och mötesfrihet och rätten till information, och man uppmanade till återställande av internet.

Sverige stod också bakom begäran om att sammankalla en specialsession i FN:s råd för mänskliga rättigheter. I den resolution som antogs vid sessionen lyftes bland annat internetnedstängningen. Mandaten för FN:s specialrapportör för Iran och den oberoende undersökningsmekanismen för Iran, FFMI, förlängdes. FFMI gavs också i uppdrag att genomföra en brådskande utredning av de pågående och nyligen begångna kränkningarna, bland annat för att kunna bidra till ansvarsutkrävande.

Regeringen ser mycket allvarligt på de uppgifter som har framkommit om ett misstänkt mordförsök riktat mot en svensk-iranier. Åtal kommer att väckas inom kort, och Utrikesdepartementet kommenterar inte detta ytterligare i dagsläget utan hänvisar till Åklagarmyndigheten.

Säpo har tidigare konstaterat att Iran bedriver säkerhetshotande verksamhet i Sverige. Vi tolererar inte den typen av iranska aktioner för att destabilisera Sverige eller bedriva terroristverksamhet. Det är just därför Sverige har verkat för att terroristlista Islamiska revolutionsgardet, vilket man som sagt nyligen kom överens om.

Det här med diplomati är svårt. Sverige har diplomatiska relationer med ett antal länder där styrelseskicket och politiken inte stämmer överens med våra värderingar – det gäller också Iran. Det har vi för att kunna agera i för Sverige viktiga frågor, till exempel våra konsulärfall. Det ger oss också möjlighet att framföra tydliga budskap och skarp kritik mot regimens agerande. Detta har regeringen också gjort vid ett flertal tillfällen den senaste tiden, bland annat genom att kalla upp ambassadören.

Att stänga den iranska ambassaden skulle sannolikt leda till att inte heller Sveriges ambassad i Teheran skulle kunna fortsätta att verka. Det skulle riskera att få allvarliga konsekvenser för svenska medborgare och deras säkerhet. Det är alltså en svår avvägning som måste göras här.

Regeringen kommer naturligtvis att fortsätta verka för ökad press på den iranska regimen, inte minst genom skärpt sanktionstryck och ansvarsutkrävande för kränkningarna av mänskliga rättigheter.

Slutligen har jag när det gäller folkrätten flera gånger uttryckt att det är svårt att se att USA:s och Israels agerande skulle vara förenligt med folkrätten och förbudet mot våldsanvändning. Jag konstaterar att det finns ett väldigt begränsat utrymme i folkrätten när det gäller våldsanvändning till skydd för civila i ett land. Detta kan man naturligtvis diskutera.

Men något som är alldeles klart är att Iran inte får utveckla kärnvapen och inte heller får utgöra ett hot mot sitt närområde genom att utveckla och innehålla ballistiska robotar. Detta är alltså en mycket svår balansgång. Men Iran utgör sannerligen ett hot mot oss och mot väst.

Anf. 22 DANIEL RIAZAT (-):

Herr talman! En gång i tiden hade Sverige utrikesministrar som kunde både tydligt ta avstånd från diktaturer och tala tydligt gällande folkrätten. Jag kan konstatera att vi inte befinner oss i den situationen längre. Vi har en utrikesminister som absolut uttrycker en mycket befogad oro för regimen brutalitet gentemot befolkningen men som inte på ett tydligt sätt här kan säga att hon fördömer USA:s och Israels attacker, som främst har dödat civila.

Jag vill börja med att säga att kampen för ett fritt Iran som ministern så ska ligga i folkets händer. Ingen annan än folket i Iran ska bestämma om detta. Men för att det ska kunna förverkligas behövs också tydliga fördömanden och ett stopp för de bombningar som sker just nu, som främst drabbar civila. Då krävs det att ministrar, som utrikesministern här, är tydliga på den punkten.

Jag hoppas en dag få se ett Iran där mullornas kronor faller precis som monarkernas kronor gjorde. Jag hoppas att människor kan leva i fred och frihet och att kvinnor inte blir tredje klassens medborgare. Jag hoppas få återvända och besöka mitt hemland, där människor har blivit förtryckta under många år.

För att detta ska förverkligas krävs det att vi står upp mot den iranska regimen men också mot de imperialistiska statsmakter som i dag håller på att mörda civila i Iran. Som jag så tidigare vill jag inte över huvud taget förknippas med den typ av rörelser som stöttar den här brutaliteten, där skolflickor blir massmördade i sin skola. Vad tycker utrikesministern om att USA har massmördat skolflickor på det sätt som man har gjort?

Anf. 23 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr talman! Situationen i Iran och regionen är mycket osäker. Konflikten har eskalerat och spridit sig, och dess konsekvenser är svåra att överblicka. För många väcks nu naturligtvis förhoppningar om att detta ska kunna leda till ett mer demokratiskt Iran. Samtidigt finns betydande risker för att situationen i värsta fall leder till interna konflikter och ökad regional instabilitet.

Vi må tycka olika om olika delar av denna mycket svåra fråga, men jag gläds åt det starka engagemang som finns för situationen i Iran här i riksdagen. Sverige står bakom den iranska befolkningens strävan efter en bättre framtid och deras krav på respekt för mänskliga fri- och rättigheter, inklusive yttrande- och mötesfrihet. Irans framtid måste bestämmas av det iranska folket, och regeringen fördömer alltid attacker på civila.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Motioner

med anledning av prop. 2025/26:127 Slopas krav på introduktionsutbildning för övningskörning
2025/26:3927 av Malin Östh m.fl. (V)
2025/26:3940 av Ulrika Heie m.fl. (C)

med anledning av prop. 2025/26:132 Frihetsberövande påföljder för barn och unga
2025/26:3920 av Gudrun Nordborg m.fl. (V)
2025/26:3929 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2025/26:138 En särskild straffbestämmelse för psykiskt våld
2025/26:3933 av Teresa Carvalho m.fl. (S)
2025/26:3943 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2025/26:146 Bättre migrationsrättsliga regler för forskare och doktorander samt åtgärder för att motverka missbruk av uppehållstillstånd för studier
2025/26:3945 av Annika Hirvonen m.fl. (MP)

§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 12 mars

2025/26:595 Stockholmsinitiativets arbete

av *Laila Naraghi* (S)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:596 Stopp för utvisning av tonåringar

av *Sofia Skönnbrink* (S)

till migrationsminister Johan Forssell (M)

**2025/26:597 Fortsatt trafikplikt för Höga Kusten
Airport**

av *Peter Hedberg* (S)

till infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson
(KD)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 10.07.

Sammanträdet leddes av förste vice talmannen.

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	1
§ 3 Anmälan om granskningsrapport.....	1
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott.....	1
§ 5 Svar på interpellation 2025/26:341 om moms på parkeringsplatser	1
Anf. 1 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	1
Anf. 2 MARIE OLSSON (S)	2
Anf. 3 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	2
Anf. 4 MARIE OLSSON (S)	2
Anf. 5 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	3
Anf. 6 MARIE OLSSON (S)	3
Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	4
§ 6 Svar på interpellation 2025/26:368 om redovisning av budgeteffekter	4
Anf. 8 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	4
Anf. 9 PEDER BJÖRK (S)	4
Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	5
Anf. 11 PEDER BJÖRK (S)	5
Anf. 12 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	6
Anf. 13 PEDER BJÖRK (S)	6
Anf. 14 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M)	7
§ 7 Svar på interpellation 2025/26:279 om regeringens stöd till folkets resning mot regimen i Iran.....	7
Anf. 15 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	7
Anf. 16 DANIEL RIAZAT (-)	7
Anf. 17 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD)	8
Anf. 18 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	9
Anf. 19 DANIEL RIAZAT (-)	9
Anf. 20 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD)	10
Anf. 21 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	10
Anf. 22 DANIEL RIAZAT (-)	11
Anf. 23 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	11
§ 8 Bordläggning	11
§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar	11
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 10.07.	12